

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: K. S.**, zastoupeného zákonným zástupcem K. K., zastoupeného JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátkou se sídlem S. K. Neumanna 725, Hradec Králové, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2008, č. j. OAM-145/VL-01-ZA07-2008, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2009, č. j. 32 Az 49/2008 - 76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele, JUDr. Dagmar Kláskové, advokátce se sídlem S. K. Neumanna 725, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za poskytnutou právní službu ve výši 2880 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 7. 11. 2008, č. j. OAM-145/VL-01-ZA07-2008, jímž mu nebyla dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadl stěžovatel shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že správní orgán porušil v předchozím řízení ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neopatřil si za účelem zjištění skutečného stavu věci nezbytné podklady potřebné pro rozhodnutí. Podle stěžovatele, který je nezletilý a narodil se v České republice, je nepochybné, že řízení v jeho věci má přímou souvislost s řízeními, která se týkají jeho rodičů. Jeho azylový příběh je proto přímo odvozen od azylového příběhu jeho rodičů, zejména jeho otce K. K.. Stěžovatel namítá, že krajský soud přihlédl k této akcesoritě pouze tak, že konstatoval, že ani jednomu z rodičů nebyla udělena žádná forma mezinárodní ochrany. Stěžovatel přitom poukazuje na fakt, že řízení ohledně žádosti jeho otce bylo sice pravomocně ukončeno rozsudkem krajského soudu ze dne 19. 11. 2009, č. j. 32 Az 47/2008 - 104, ten si však podal proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost, o které nebylo dosud rozhodnuto. Dále stěžovatel rekapituluje některé námitky z kasační stížnosti ve věci jeho otce, která je u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 9 Azs 11/2010. Podle jeho názoru důkazy shromážděné žalovaným, resp. krajským soudem neodůvodňují dostatečným způsobem závěr, že v případě nuceného návratu otce stěžovatele mu ani jeho rodině nehrozí nebezpečí vážné újmy, které by jinak odůvodňovalo přiznání doplňkové ochrany. Z předložených důkazů, které v rozsudku ve věci jeho otce cituje krajský soud (ze zprávy Amnesty International ze dne 11. 6. 2009), naopak vyplývá, že v zemi původu otce stěžovatele dochází k porušování občanských a náboženských práv. Je přitom zřejmé, že v případě, kdy bude jeho otec po návratu do své země původu uvězněn či dlouhodobě pronásledován, bude postižen i on jakožto rodinný příslušník, nebude mu v případě nutnosti poskytnuta odpovídající zdravotní péče a bude pronásledován pro své náboženské vyznání, neboť je vychován ve víře svého otce a matky. S ohledem na výše uvedené je stěžovatel přesvědčen, že nedostatečné zjištění a následné právní posouzení

ve věci žádosti jeho otce má za následek nesprávné skutkové zjištění a právní posouzení jeho věci, což má za následek nezákonnost rozhodnutí. Stěžovatel tvrdí, že v důsledku nesprávného rozhodnutí krajského soudu v případě jeho otce došlo k nesprávnému rozhodnutí i o jeho žalobě. Pokud by bylo žalobě jeho otce vyhověno, pak by zcela jistě naplnil důvody pro udělení azylu ve smyslu ust. § 13 zákona o azylu a zcela určitě pak důvody v ust. § 14 či § 14a odst. 1 téhož zákona. Z důkazů předložených otcem stěžovatele v jeho řízení, jakož i v řízení týkajícím se samotného stěžovatele, jednoznačně vyplývá, že v případě jeho návratu do země původu otce mu hrozí nebezpečí vážné újmy podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Stejně tak je naplněn důvod doplňkové ochrany podle ust. § 14b zákona o azylu, resp. § 14a odst. 1 citovaného zákona. Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud předně považuje v této věci za nezbytné připomenout závěry, ke kterým dospěl v rozsudku ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, www.nssoud.cz. V tomto rozhodnutí zdejší soud především konstatoval, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Stěžovatel namítá, že krajský soud nedostatečně přihlédl k akcesoritě vztahu k řízení ve věci jeho rodičů, zejména jeho otce (K. K.), kterou podle jeho názoru zohlednil pouze tak, že konstatoval, že ani jednomu z rodičů nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany.

Zdejší soud si je vědom toho, že již ve svém rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 3 Azs 24/2008 - 73, www.nssoud.cz, konstatoval že „*ke žádostem nezletilých žadatelů o mezinárodní ochranu je třeba přistupovat vždy nanejvýš individuálně, neboť spektrum rodinných situací, které mohou nastat, je velmi pestré. Lze si jistě představit případy, kdy důvody udělení mezinárodní ochrany budou svědčit pouze jednomu z rodičů (např. v zemi původu politicky se profilujícímu), nikoli však již ostatním členům rodiny, nebo naopak pouze dítěti či dětem (např. pro odlišnou barvu pleti), nikoli však již některému z jejich rodičů. Zásadně však platí, že nezletilé děti sledují osud svých rodičů a pokud tedy rodičům reálně hrozí v zemi původu pronásledování, jsou v důsledku své osobní závislosti na nich obroženy takovým pronásledováním (ať už přímo či nepřímo) také ony.*“

Nejvyšší správní soud však nedovodil, že by byl tento přístup v souzené věci neakceptován či dokonce porušen, a proto se s touto námitkou neztotožňuje. Jak vyplývá

z odůvodnění kasační stížností napadeného rozhodnutí, krajský soud sice zdůraznil, že v případě rodičů stěžovatele nebylo vydáno rozhodnutí, jímž by jim žalovaný udělil některou z forem mezinárodní ochrany, současně se ale v konkrétních souvislostech zabýval tím, zda správní orgán své závěry o neudělení některé z forem mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu stěžovateli s ohledem na důvody uváděné jím a jeho rodiči, zejména pak jeho otcem, řádně zdůvodnil a zda tyto mají oporu ve zjištěném skutkovém stavu.

Zdejší soud si pak v návaznosti na shora uvedené dovoluje připomenout, že s otázkou zjišťování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ze strany správního orgánu se již dostatečně vypořádal například ve svém rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 14/2003 - 66, či v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 - 57, oba na www.nssoud.cz. Z výše citovaných rozhodnutí vyplývá, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany musí správní orgán umožnit žadateli o udělení mezinárodní ochrany sdělit všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předschít důvody, pro které je mezinárodní ochrana, ať už ve formě azylu či doplňkové ochrany, obvykle poskytována. Povinností správního orgánu je tedy zjistit skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz).

Pokud jde o odkaz stěžovatele na řízení o kasační stížnosti ve věci jeho otce, je třeba konstatovat, že toto bylo dne 21. 4. 2010 ukončeno, a to usnesením zdejšího soudu č. j. 9 Azs 11/2010 - 131, jímž byla jeho kasační stížnost odmítnuta podle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost. Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud neshledal, jak je podrobně rozebráno ve shora citovaném rozhodnutí, na které si dovoluje z důvodu stručnosti odkázat, že by se v případě jeho otce krajský soud dopustil jakéhokoliv pochybení, nelze proto přisvědčit jeho tvrzení, že mu v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy, a protože žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany se v tomto směru odvíjí od posouzení žádosti jeho otce a zákonného zástupce, nelze podle zdejšího soudu spatřovat v nyní napadeném postupu krajského soudu nezákonnost.

Pokud stěžovatel dále uvažuje o případné aplikaci ust. § 13 zákona o azylu, resp. ust. § 14b téhož zákona v jeho případě, jsou tyto jeho úvahy pouhými spekulacemi, a to s ohledem na skutečnost, že udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, resp. doplňkové ochrany, rodinnému příslušníku azylanta, je podle výše citovaných ustanovení zákona o azylu možné jen v případě existence pravomocného rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany osobě, která je rodinným příslušníkem žadatele o udělení mezinárodní ochrany (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 - 81, publikovaný pod č. 388/2004 Sb. NSS). Takovéto pravomocné rozhodnutí však, jak vyplývá z obsahu předloženého správního spisu a dále správních spisů předložených ve věcech rodičů stěžovatele (řízení ve věci kasační stížnosti otce stěžovatele bylo ukončeno usnesením zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 11/2010 - 131, jímž byla předmětná kasační stížnost odmítnuta podle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost, řízení ve věci kasační stížnosti matky stěžovatele bylo ukončeno usnesením zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 9 Azs 35/2009 - 97, jímž byla předmětná kasační stížnost odmítnuta podle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost), vydáno nebylo.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyně advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce, a to v souladu s vyúčtováním ze dne 7. 4. 2010, částkou 1 x 2100 Kč za jeden úkon právní služby – písemné podání soudu týkající se věci samé a 1 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), celkem 2400 Kč. S ohledem na skutečnost, že ustanovená zástupkyně zastupovala stěžovatele již v řízení o žalobě před krajským soudem a byla proto s věcí seznámena, neshledal zdejší soud důvod k přiznání odměny za převzetí věci v řízení o kasační stížnosti ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (shodně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 1998, č. j. 35 Ca 75/98 - 18). Protože zástupkyně stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen daň), byla k přiznané odměně připočtena i příslušná částka odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně vypočtená podle citovaného zákona činí 480 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 2 880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2010

JUDr. Radan Malík
předseda senátu